

FIȘA DISCIPLINEI
Curs opțional 3 de limbă și literatură portugheză
C1: Limbaje specializate (juridic)
C2: Literatura portugheză și muzica
Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Limbi și Literaturi Romanice
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limbă și literatură portugheză / Licențiat
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Curs opțional 3 de limbă și literatură portugheză C1: Limbaje specializate (juridic) C2: Literatura portugheză și muzica				Codul disciplinei	LLB4123	
2.2. Titularul activităților de curs				C1: vacant C2: vacant				
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic				C1: vacant C2: vacant				
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / curs practic	
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar / curs practic	
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					19
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					19
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					4
Alte activități					4
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					70
3.8. Total ore pe semestru					98
3.9. Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	•
4.2. de competențe	•

Data avizării în Decanat:
Numele și semnătura decanului:

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs, videoproiector, MS Teams
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	

6. Competențele specifice acumulate

CURS 1

Competențe profesionale /esențiale	C3.1 Înțelegerea și utilizarea elementelor specifice limbajului juridic în portugheză C3.2 Explicarea clasificărilor morfologice, sintactice, semantice, pragmatice și analizarea discursurilor orale și scrise în limba portugheză (A), utilizând aparatul conceptual al lingvisticii
Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

CURS 2

Competențe profesionale /esențiale	C4.1 Identificarea amprenteii estetice și a tematicii abordate de autorii studiați C4.2 Analizarea eficientă a textelor studiate prin suprapunerea acestora cu principiile estetice ale genurilor muzicale invocate de autori C4.3 Dobândirea și utilizarea limbajului specific C4.4 Capacitatea de delimitare a conținutului literar, respectiv muzical C4.5 Observarea reconfigurării celor două abordări ale aceleiași opere prin influențare reciprocă
Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

CURS 1

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Acest curs combină aspectele teoretice cu cele practice și prezintă incontestabile potențialități în plan concret, deoarece vine să suplinească o carență evidentă a învățământului umanist, orientat spre un limbaj predominant teoretic, conceptualizat și reductiv (se limitează exclusiv la probleme de limbă și literatură), prin faptul că pune accentul pe limbajele de specialitate. Astfel, se urmărește familiarizarea studenților cu termenii specifici limbajului juridic. Prin aceasta, aria posibilităților de comunicare și de ocupare a unui loc de muncă după absolvire se lărgeste considerabil, întrucât, în afară de învățământ, doritorii vor putea concura, cu mai mari șanse de reușită, la ocuparea unor posturi mai lucrative, precum traducător sau interpret.
---------------------------------------	---

Data avizării în Decanat:
Numele și semnătura decanului:

<p>7.2 Obiectivele specifice</p>	<p>1. Cunoaștere și înțelegere (<i>cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - asimilarea terminologiei de bază, proprii morfologiei și sintaxei limbii portugheze - înțelegerea noțiunilor fundamentale specifice domeniului și dezvoltarea capacității de utilizare corectă și conștientă a acestora în vederea analizării fenomenelor gramaticale ce apar în limba portugheză - dezvoltarea sistematică a competențelor lingvistice în domeniul lexicului, morfologiei și sintaxei limbii portugheze <p>2. Explicare și interpretare (<i>explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - consolidarea algoritmilor de elaborare a unor prezentări orale pe baza fișelor de lucru, a studiului individual în bibliotecă și cu consultarea unor surse corecte și moderne de informare existente pe Internet. <p>3. Instrumental-aplicative (<i>proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea tehnicilor și instrumentelor de lucru adecvate: istorii ale Portugaliei, Braziliei și Africii, cursuri de cultură și civilizație portugheză, enciclopedii, dicționare, CD-DVD, Internet etc. - consolidarea deprinderilor de documentare: cărți, fișe de lucru, Internet, CD/DVD <p>4. Atitudinale (<i>manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific / cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane / instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea cunoștințelor privind cultura și civilizația Portugaliei și a spațiului lusofon - dezvoltarea gândirii critice și a interesului pentru domeniu
---	--

CURS 2

<p>7.1 Obiectivul general al disciplinei</p>	<p>Acest curs are ca obiectiv sincronizarea a două tipuri de discurs: literar și muzical. Deoarece universul ficțional portughez abundă în reprezentări ale imaginarului jazzistic, am ales două romane și câteva dintre sutele de poezii reprezentative pentru definirea acestei relații. Vom observa, în aceste confruntări, cum jazzul, metaforă supremă a libertății, este capabil să înlăture barierele de timp și spațiu, deschizând poarta înspre numeroasele posibilități ale existenței și stimulând procesul formării identitare a personajelor. Universul plurivalent, hibrid și contradictoriu al jazzului va fi completat de dramatismul și de specificitățile fermecătoare ale fado-ului portughez, de complexitatea, fluiditatea și seninătatea muzicii clasice și de pasiunea dublată de o nemiloasă indiferență a tangoului. În reprezentările sale literare, muzica nu va constitui o simplă formă de expresie acustică și nici un obiectiv în sine, ci un instrument de analiză, o metaforă, o idee în continuă mișcare, capabilă să transfigureze textul și să îl impregneze cu semnificație.</p>
<p>7.2 Obiectivele specifice</p>	<p>1. Cunoaștere și înțelegere (<i>cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - predarea și consolidarea noțiunilor de teorie literară, de prozodie și stilistică. - consolidarea deprinderilor de analizare a textului literar, de interpretare a acestuia. - cunoașterea operelor, a biografiei dedicate poezilor reprezentativi ai secolului XX, punându-se un accent deosebit pe perioada ce debutează cu primele reprezentări ale neorealismului. <p>2. Explicare și interpretare (<i>explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei</i>)</p>

	<p>- consolidarea algoritmilor de elaborare a unor prezentări orale pe baza fișelor de lucru, a studiului individual în bibliotecă și cu consultarea unor surse corecte și moderne de informare existente pe Internet.</p> <p>3. Instrumental-aplicative (<i>proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare</i>)</p> <p>- utilizarea tehnicilor și instrumentelor de lucru adecvate: istorii ale Portugaliei, Braziliei și Africii, cursuri de cultură și civilizație portugheză, enciclopedii, dicționare, CD-DVD, Internet etc.</p> <p>- consolidarea deprinderilor de documentare: cărți, fișe de lucru, Internet, CD/DVD</p> <p>4. Atitudinale (<i>manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific / cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane / instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională</i>)</p> <p>- dezvoltarea cunoștințelor privind cultura și civilizația Portugaliei și a spațiului lusofon</p> <p>- dezvoltarea gândirii critice și a interesului pentru domeniu</p>
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs 1 – Limbaje specializate (juridic)	Metode de predare	Observații
Curs 1. Caracteristici generale ale limbajului juridic. Drept constituțional.	Prezentare expozitivă (prelegere), explicația, dialogul	
Curs 2. Drept civil.	Prezentare expozitivă (prelegere), explicația, dialogul	
Curs 3. Dreptul familiei.	Prezentare expozitivă (prelegere), explicația, dialogul	
Curs 4. Drept comercial.	Prezentare expozitivă (prelegere), explicația, dialogul	
Curs 5. Dreptul muncii.	Prezentare expozitivă (prelegere), explicația, dialogul	
Curs 6. Drept penal.		
Curs 7. Colocviu	-	

Bibliografie

Malcata, Hermínia, *Português Jurídico - para Alunos de PLE*, Lisboa, Lidel, 2015.

Dosar *Português institucional e comunitário*, <http://www.instituto-camoes.pt/activity/centro-virtual/recursos-didaticos/tecnicas-de-comunicacao/portugues-institucional-e-comunitario>

Sousa Coelho Ramos, Joaquim José de, *Introdução ao Português Jurídico*, Praga, Univerzita Karlova v Praze, 2012.

8.2 Curs 2– Literatura portugheză și muzica	Metode de predare	Observații
Curs 1. Reprezentări ale muzicii clasice (Eugénio de Andrade, Jorge de Sena, Vasco Graça Moura) și ale jazzului (Adolfo Casais Monteiro, Almada Negreiros, Levi Condeinho, Mário Dionísio) în poezia marilor aurore portugheze.	Expunere, explicație, discuții	
Curs 2. Transpuneri ale poeziei portugheze în muzica fado: Luís de Camões, Florbela Espanca, José Régio, Fernando Pessoa, David Mourão-Ferreira, Ary dos Santos, Natália Correia.	Expunere, explicație, discuții	

Data avizării în Decanat:
Numele și semnătura decanului:

Curs 3. Viața ca mecanism muzical suspendat în <i>Cimitirul de plane</i> , de José Luís Peixoto.	Expunere, explicație, discuții	
Curs 4. Jazzul ca manipulator al timpului, spațiului și identității în <i>O Ano Sabático</i> de João Tordo.	Expunere, explicație, discuții	
Curs 5. Jazzul și „imperiul clipei prezente” în <i>Seara cântărețelor</i> , de Lídia Jorge.	Expunere, explicație, discuții	
Curs 6. Tango, realitate și iluzie în <i>A Morte de Carlos Gardel</i> , de António Lobo Antunes.		
Curs 7. Colocviu		

Bibliografie

1. Antunes, António Lobo, *A Morte de Carlos Gardel*, Lisboa, Dom Quixote, 1994.
2. Duarte, José e Alves, Ricardo António (eds.), *Poezz. Jazz na Poesia em Língua Portuguesa*, Coimbra, Almedina, 2004.
3. Jorge, Lídia, *A Noite das Mulheres Cantoras*, Lisboa, Dom Quixote, 2011.
4. Magalhães, *Transversal mente: literatura e música*, Casal de Cambra, Caleidoscópio, 2019.
5. Martins, Miguel, *Jazz e Literatura*, Porto, Campo das Letras, 1998.
6. Peixoto, José Luís, *Cemitério de Pianos*, Lisboa, Quetzal Editores, 2021.
7. Santos, José da Cruz (ed), *Orfeu Canta*, Porto, Modo de Ler, 2014.
8. Tordo, João, *O Ano Sabático*, Lisboa, Companhia das Letras, 2018.
9. Saramago, José, *Ensaio sobre a cegueira*, Lisboa, Editorial Caminho, 1995.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales Emerson SRL, Liceul Mihai Eminescu, KPMG România (Magda Androne).

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs 1	- cunoașterea și înțelegerea teoriei predate în cadrul cursului - cunoașterea bibliografiei	Colocviu în ultima săptămână de curs -2 ore; note de la 1 la 10	50%
10.5 Curs 2	- cunoașterea și înțelegerea teoriei predate în cadrul cursului - cunoașterea bibliografiei	Colocviu în ultima săptămână de curs -2 ore; note de la 1 la 10	50%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> - Studentul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect. - Limbajul de specialitate este simplu, dar corect utilizat. - Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului. - Minim nota 5 la fiecare din cele 2 cursuri care formează pachetul. În cazul în care una dintre componentele mediei este nepromovată, în sesiunea de restanțe studentul se prezintă la examinare doar la partea respectivă, celelalte componente fiind recunoscute. 			
Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale: Frauda sau tentativa de fraudă la examinare se sancționează cu nota 1 (unu).			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

Data completării:
25.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs 1

Numele și semnătura titularului de
seminar/ curs practic 1

Numele și semnătura titularului de curs 2

Numele și semnătura titularului de
seminar/ curs practic 2

Data avizării în Departament:
01.02.2025

Numele și semnătura directorului de departament
Conf. Dr. Cristiana Papahagi

Data avizării în Decanat:
Numele și semnătura decanului: